

Roll
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Serial No. of
G. C. A. B.

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 63]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 24

Total No. of Questions : 63]

[Total No. of Printed Pages : 24

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **16-S**

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Code No. : **16-S**

Subject : First Language — SANSKRIT

प्रथम भाषा संस्कृतम्

ದಿನಾಂಕ : 18. 06. 2013]

[Date : 18. 06. 2013

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 09-30 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 12-45 ರವರೆಗೆ]

[Time : 09-30 A.M. to 12-45 P.M.

ಪರಮಾವಧಿ ಅಂಕಗಳು : 125]

[Max. Marks : 125

FOR OFFICE USE ONLY

Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks	Q. No.	Marks
1.		14.		27.		40.		53.	
2.		15.		28.		41.		54.	
3.		16.		29.		42.		55.	
4.		17.		30.		43.		56.	
5.		18.		31.		44.		57.	
6.		19.		32.		45.		58.	
7.		20.		33.		46.		59.	
8.		21.		34.		47.		60.	
9.		22.		35.		48.		61.	
10.		23.		36.		49.		62.	
11.		24.		37.		50.		63.	
12.		25.		38.		51.		×	
13.		26.		39.		52.		×	
Total Marks									
Total Marks in words					Grand Total				
1. ✓									
2. ✓					✓				
Signature of Evaluators					Registration No.		Signature of the Deputy Chief		Signature of the Room Invigilator

[Turn over

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

- i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಸಹಿತ ಉತ್ತರ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.
- ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.
- iii) ಈ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 63 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ (ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ) ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- v) ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ಅಳಿಸುವುದು / ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು / ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.
- vi) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿನಾಂಕ ಸಾಮಾನ್ಯಾ: ಸೂಚನಾ :

- i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।
- ii) प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तिके एव पर्याप्तः स्थलावकाशः प्रकल्पितः । निर्दिष्टस्थानेषु एव उत्तराणि लेखनीयानि ।
- iii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तिके 'संयोज्य लिखत' प्रश्नसहितम् आहत्य त्रिषष्टिः (63) प्रश्नाः सन्ति ।
- iv) परीक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी (पेन्सिल) द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिल द्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।
- v) समुचितोत्तरचयनप्रश्नाः, रिक्तस्थानं पूरयत, संयोज्य लिखत एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि सम्मार्ज्यं लिख्यन्ते चेत् मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।
- vi) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।

I. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं उपयुक्तं वा वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितं अस्योत्तरं पूरयतु । 15 × 1 = 15

1. आधुनिके युगे विद्यायाः महत्वपूर्णम् अङ्गम् एतत् भवति —

(A) कृष्णफलकम्	(B) सुधाखण्डः
(C) अन्तर्जालः	(D) क्रीडाङ्गणम् ।

उत्तरम् : _____

2. अयं विष्णोः पदमाप्नोति —

(A) भक्तः	(B) विज्ञानसारथिः
(C) अर्चकः	(D) अविज्ञानसारथिः ।

उत्तरम् : _____

3. मधुराविजयम् ईदृशं महाकाव्यं वर्तते —

(A) ऐतिहासिकम्	(B) पौराणिकम्
(C) काल्पनिकम्	(D) नीरसम् ।

उत्तरम् : _____

4. मुकुटम् अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति —

- (A) शिखरम् (B) किरीटम्
(C) वनम् (D) रत्नम् ।

उत्तरम् : _____

5. बहिः अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति —

- (A) अन्तः (B) उपरि
(C) अधः (D) परितः ।

उत्तरम् : _____

6. यस्य पराभवम् नेच्छेत् तस्य इदं न वेदत् —

- (A) शुभम् (B) पापम्
(C) द्वेष्यम् (D) अप्रियम् ।

उत्तरम् : _____

7. डा० राधाकृष्णन् महोदयस्य अलङ्कृतं यानं एते आकर्षयन् —

- (A) गण्याः (B) सेवकाः
(C) अश्वाः (D) छात्राः ।

उत्तरम् : _____

8. सम्पदः प्राप्तौ इदं साधनं न भवति —

- (A) जितेन्द्रियत्वम् (B) विनयः
(C) जनानुरागः (D) दुराशा ।

उत्तरम् : _____

9. विचक्षणः अस्य अन्यलिङ्गरूपम् इदं भवति —

- (A) सुचक्षणा (B) विलक्षणा
(C) विचक्षणा (D) सुलक्षणा ।

उत्तरम् : _____

10. दंष्ट्रोष्ठः मुष्टिमुद्यम्य अयं तिष्ठति —

- (A) भीमः (B) घटोत्कचः
(C) दुर्योधनः (D) दुःशासनः ।

उत्तरम् : _____

11. नानाविधानि पापानि मेरुतुल्यानि इत्यादि — वर्णनं अत्र वर्तते ।

- (A) रामायणे (B) महाभारते
(C) रघुवंशे (D) स्कन्दपुराणे ।

उत्तरम् : _____

12. "मयि" इति पदम् अस्यां विभक्तौ भवति —

- (A) षष्ठी (B) सप्तमी
(C) पञ्चमी (D) तृतीया ।

उत्तरम् : _____

13. अत्र संख्या वाचकम् इदं भवति —

- (A) द्वादशः (B) एकादशः
(C) अष्ट (D) नवमः ।

उत्तरम् : _____

14. अत्र इदं पदं समूहे नान्तर्भवति —

- (A) पञ्चसिद्धान्तिका (B) लघुजातकम्
(C) बृहज्जातकम् (D) मुहूर्तमाधवीयम् ।

उत्तरम् : _____

15. अत्र चतुर्थपदं लिखत —

बृहद्रथः — कौशिकप्रभावात् :: दशरथः :: —

- (A) बृहस्पतेः (B) वसिष्ठस्य
(C) वरतन्तोः (D) ऋष्यशृङ्गस्य ।

उत्तरम् : _____

II. रिक्तस्थानानि पूरयत —

5 × 1 = 5

16. बुक्कराजं इति गङ्गादेवी वर्णितवती ।

17. इन्द्रियाणि आहुः ।

18. तारापीडस्य नाम्नी महिषी अभूत् ।

19. पादं वज्रभिन्नम् ।

20. इत एव पुण्यतमस्य गिरेः दर्शनं साध्यम् ।

III. संयोज्य लिखत —

5 × 1 = 5

21.

“ अ ”

“ आ ”

i) प्रो० होग्	a) घटोत्कचः
ii) ताम्बूलकरङ्कवाहिनी	b) श्रीकृष्णः
iii) पितामहवचनात् दूतः	c) भारतधरणी
iv) नानातीर्थक्षेत्र सवित्री	d) मार्गदर्शकः
v) शान्तिं	e) मकरिका
	f) योगेनविन्दति
	g) सिंहिका
	h) गुरुशुश्रूषया विन्दति ।

- उत्तरम् : i) _____
- ii) _____
- iii) _____
- iv) _____
- v) _____

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत —

10 × 1 = 10

22. व्याधिः केन निवर्तते ?

23. विद्या किं किं जनयति ?

24. क्षुत् कां जनयति ?

[Turn over

25. मधुराविजयस्य प्रधानरसः कः ?

26. घटोत्कचः कस्याः पुत्रः ?

27. के निष्करुणाः इति हरिणः वदति ?

28. मनीषिणः कं भोक्तेत्याहुः ?

29. चम्पूकाव्यं कयोः सम्मिश्रणम् ?

30. तारापीडं कः शोकः दहति ?

31. मानसरसः काः नद्यः प्रवहन्ति ?

V. लघूत्तराणि लिखत —

5 × 2 = 10

32. राजशेखरादीनां ग्रन्थावलोकनात् किं विज्ञायते ?

33. राजा मनुष्येभ्यः अर्थान् कथम् आदद्यात् ?

34. मानससरसः उद्भवविषये का कथा अस्ति ?

[Turn over

35. नीचमध्यमोत्तमजनानां स्वभावः कीदृशः ? विवृणुत ।

36. धृतराष्ट्रः घटोत्कचं कथं समाधत्ते ?

अथवा

राधाकृष्णन् महोदयस्य कृतीनां विषये लिखत ।

37. संधिं विभज्य नाम लिखत —

2

a) बालस्तत्र

b) पूर्वोक्ताम् ।

38. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत —

2

a) श्रीपादः कार्यं कृत्वा अलिखत् ।

b) त्वया पाठः पठनीयः ।

39. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत —

2

a) प्रबलः

b) वरतन्तुशिष्यः ।

40. वाक्यदोषं परिहरत —

2

a) भवन्तः पठत

b) गुरुं नमः ।

41. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत —

2

a) वन्दताम्

b) करिष्यति ।

42. तद्धितान्तपदं वियुज्य प्रत्ययस्य नाम लिखत —

2

a) भार्गवः

b) धैर्यम् ।

43. प्रयोगपरिवर्तनं कुरुत —

2

a) पुत्राः जनकं सेवन्ते ।

b) वराहमिहिरेण बृहज्जातकम् अरच्यत ।

44. वाक्ये योजयत —

2

a) यद्यपि-तथापि

b) तृणम् ।

श्लोकयोः तात्पर्यं कर्णाटकभाषया, आंग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत —

2 × 2 = 4

45. इन्द्रियाणि हयानाहुः

विषयांस्तेषु गोचरान् ।

आत्मेन्द्रियमनोयुक्तं

भोक्तेत्याहुर्मनीषिणः ॥

[Turn over

46. नाभोजनेन कायाग्निः दीप्यते नातिभोजनात् ।
यथा निरिन्धनो वह्निः अल्पोवातीन्धनावृतः ॥

अथवा

तवार्हतो नाभिगमेन तृप्तं
मनोनियोगक्रिययोत्सुकं मे ।
अप्याज्ञया शासितुरात्मना वा
प्राप्तोऽसि सम्भावयितुं वनान्माम् ॥

VI. यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत —

4 × 3 = 12

47. तं मेधावीछात्र इति प्रशंसन्ति स्म ।
कः पाठः ? मेधावीछात्रः कः ? के प्रशंसन्ति स्म ?

48. शरद्धनं नार्दति चातकोऽपि ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कमब्रवीत् ?

49. मया तस्य कृते किं कृतं पृच्छ ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

50. सा तस्य गुप्तम् धनम् ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? काम् अवदत् ?

अथवा

उत्तिष्ठतु पुमान् कश्चित् ।

कः पाठः ? कः अवदत् ? कान् अवदत् ?

कवयोः देश-काल-कृतीनां विषये लिखत —

2 × 3 = 6

51. भोजराजः ।

52. कालिदासः ।

- वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं विवृणुत —
53. विद्या ददाति विनयं विनयाद्याति पात्रताम् ।
पात्रत्वाद्धनमाप्नोति धनाद्धर्मं ततः सुखम् ॥

3

- प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत —
54. सर्वेषां वः पश्यतां युध्यतां च ।

3

ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಯಾ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತು —

3

55. ವಿದ್ಯೆಯು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಉದರ ಪೋಷಣೆಗಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಪೂರಕವಾದ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಯಿರಿ. Education is for personality development and merely for livelihood. Therefore we should learn cultured education. Therefore we should learn Sanskrit. Therefore you should learn Sanskrit.

ಕರ್ನಾಟಕಭಾಷಯಾ, ಆಂಙ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವಾದಂ ಕುರುತು —

3

56. ಭಾರತಂ ಬೃಹತ್ ರಾಷ್ಟ್ರಮ್ । ಅತ್ರತಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಃ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣಾ । ವೈವಿಧ್ಯೇ ಸತ್ಯಪಿ ಏಕತಾ ಭಾರತಸ್ಯ ಮೂಲಮನ್ತ್ರಮ್ ।

VII. ಶಲೋಕೌ ಪೂರಯತು —

2 × 4 = 8

57. ಶಿರಸಿ ಹಿಮಾಲಯ

..... |

.....

..... ಜನನೀಯಮ್ ||

58. वनेऽपि

..... ।

.....

..... परिलङ्घयन्ति ॥

दशवाक्यैः उत्तरं कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा लिखत —

3 × 4 = 12

59. कथानुसारं विक्रमस्य औदार्यं विवृणुत ।

[Turn over

61. वराहमिहिरस्य देश-काल-अध्ययनविषये लिखत ।

अथवा

प्राचीनकालस्य ग्रन्थालयविषये लिखत ।

- VIII. 62. मैसूरुनगरस्य सर्वकारीय विद्यालयस्य महेशः / महिमा इति मत्वा दिनद्वयं विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामं पत्रं लिखत । 5

अथवा

प्रवासार्थं 500 रुप्यकाणि सम्प्रार्थ्य पितरं प्रति पत्रं लिखत ।
